

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

RPO-619695-IV/09/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *9 czerwca 2009 r.*

Pan Senator
Grzegorz Wojciechowski
Biuro Senatorskie
ul. Kościuszki 18
96-200 RAWA MAZOWIECKA

honorowy Panie Senatorze

W związku z oświadczeniem Pana Senatora złożonym na 32. posiedzeniu Senatu RP, skierowanym do Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie informuję, że ojcowie, nieusatisfakcjonowani zapadającymi w sprawach rozwodowych i rodzinnych orzeczeniami, a także ich egzekucją, zwracają się do Rzecznika ze skargami i prośbami o interwencję. Problem ten jest zatem znany Rzecznikowi – w sprawach indywidualnych udzielane są zainteresowanym stosowne informacje i pomoc, w ramach kompetencji Rzecznika.

W 2006 r. Rzecznik objął np. honorowym patronatem inicjatywę uczczenia dorocznego Dnia Ojca, które to przedsięwzięcie miało na celu zwrócenie uwagi na niewystarczający udział ojców w osobistym wychowaniu młodego pokolenia Polaków oraz przybliżenie społeczeństwu wiedzy o niepokojących skutkach braku aktywnego współuczestnictwa ojców w bezpośredniej opiece nad dziećmi. W roku 2008 Rzecznik objął honorowy patronat nad programem „Eurosieroctwo 2008/9”, pełnomocnik RPO ds. rodziny spotkał się z przedstawicielami organizacji działających na rzecz praw ojców, zaś pracownicy Biura RPO wzięli udział w seminarium „Prawa rodziców «drugiej» kategorii”, organizowanym w siedzibie Fundacji Helsińskiej, a dotyczącym problemu sądowej egzekucji kontaktów rodzica z dzieckiem.

Przytoczone przez Pana Senatora dane statystyczne są niewątpliwie prawdziwe, jednak konieczna jest ich interpretacja z uwzględnieniem także innych czynników. Należy w tym kontekście zwrócić zwłaszcza uwagę na to, że w dużej liczbie postępowań sądowych ojcowie nie składają wniosku o przejęcie pieczy nad dzieckiem. W postępowaniach, w których taki wniosek ojca wpływa do sądu, proporcje są o wiele bardziej wyrównane (niestety, Rzecznik nie dysponuje badaniami biorącymi pod uwagę ten czynnik).

W kwestii zmian legislacyjnych uprzejmie informuję, że 13 czerwca bieżącego roku w życie wchodzi nowe regulacje dotyczące kontaktów oraz obligatoryjnej treści wyroku rozwodowego. Od tej daty, na mocy zmienionego art. 58 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w wyroku orzekającym rozwód sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem obojga małżonków i o kontaktach rodziców z dzieckiem oraz orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka. Sąd uwzględnia porozumienie małżonków o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem po rozwodzie, jeżeli jest ono zgodne z dobrem dziecka. Podobne rozstrzygnięcie zawiera nowy art. 107 KRO. Tym samym od 13 czerwca br. możliwe jest orzeczenie w kwestii pieczy nad dzieckiem opieki naprzemiennej – jeśli taką formę sposobu wykonywania władzy ustalą między sobą rodzice i nie będzie się ona w konkretnym przypadku kłóciła z naczelną zasadą dobra dziecka.

Ta sama nowelizacja KRO znacząco rozbudowała przepisy regulujące kontakty rodziców z dziećmi (nowe art. 113-113⁶ KRO). Powiązano ją ze zmianami w Kodeksie postępowania cywilnego, tj. wprowadzeniem w art. 582¹ i 598^{12a} KPC – dodatkowych zabezpieczeń w sprawach o kontakty i odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej. W Parlamencie znajduje się także projekt nowelizacji KPC, zakładający wprowadzenie art. 598¹⁵, umożliwiającego stosowanie w sprawach o kontakty rygoru z postępowania o przymusowe odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej. Można żywić nadzieję, że przepisy te umożliwią sprawniejszą egzekucję w sprawach o kontakty między rodzicami a dziećmi.

Uprzejmie informuję również, że rejestr organizacji pożytku publicznego znajduje się w Krajowym Rejestrze Sądowym, zaś nadzór nad tymi organizacjami sprawuje

minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego (ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2003 r., Nr 96, poz. 873 ze zm.), tj. Minister Pracy i Polityki Społecznej.

z poświeceniem

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke followed by a series of loops and curves.